[ו]וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהַצִּבּוּר מְבָרְכִין עָלָיו בַּתְּחִלָּה לִקְרֹא אֶת הַהַלֵּל (וְאִם בֵּרֵךְ לִגְמֹר, (יג) אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר) (מרדכי פרק במה מדליקין (סי׳ רפו) ושבולי לקט (סי׳ קעד)), וּלְבַסּוֹף יְהַלְלוּךָ. וְהַיָּחִיד אֵין מְבָרֵךְ עָלָיו. (יד) [ז]וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאַף הַצִּבּוּר אֵין מְבָרֵךְ עָלָיו לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא בַּסּוֹף, וְזֶה דַּעַת [ח]הָרַמְבַּ״ם וְכֵן נוֹהֲגִין בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּסְבִיבוֹתֶיהָ. הַגָּהּ: (טו) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּגַם יָחִיד מְבָרֵךְ עָלָיו (טור בשם הרא״ש (ברכות פ״ג סי׳ ה) ורבנו תם (שם יד. תוס׳ ד״ה ימיס)), וְכֵן נוֹהֲגִין בִּמְדִינוֹת אֵלּוּ. (טז) וּמִכָּל מָקוֹם יִזָּהֵר אָדָם לִקְרוֹת בְּצִבּוּר [א]כְּדֵי לְבָרֵךְ עָלָיו עִם (ז) הַצִּבּוּר. וְיֵשׁ אוֹמְרִים דִּכְשֶׁיָּחִיד קוֹרֵא (ח) (יז) אוֹמֵר לִשְׁנַיִם שֶׁיֹּאמְרוּ עִמּוֹ רָאשֵׁי פְרָקִים דְּאָז הָוֵי כְּרַבִּים (מרדכי פרק במה מדליקין (שם) אגור (סי׳ תקפה-תקפו) בשם שוחר טוב (מזמור קיג או״ג)), (יח) וְנָהֲגוּ כֵּן בְּ׳הוֹדוּ׳ וְלֹא בְּ׳אָנָּא׳: ג (יט) [ט]בְּעִנְיַן הַפְּסוּקִים שֶׁכּוֹפְלִין בּוֹ, (כ) וְכֵן בִּפְסוּקִים שֶׁשְּׁלִיחַ צִבּוּר אוֹמֵר (ט) [ט] וְהַקָּהָל עוֹנִים אַחֲרָיו, כָּל מָקוֹם כְּפִי מִנְהָגוֹ: ד [י]לְעִנְיַן הַפְסָקָה, (כא) אֲפִלּוּ בְּאֶמְצַע שׁוֹאֵל בִּשְׁלוֹם [כ]אָדָם שֶׁהוּא צָרִיךְ לִנְהֹג בּוֹ כָּבוֹד וּמֵשִׁיב שָׁלוֹם לְכָל אָדָם, (כב) * אֲבָל בְּעִנְיָן אַחֵר לֹא יַפְסִיק.

ו וְכֵן נִרְאֶה מִדִּבְרֵי הָרִי״ף (שבת יא:) וּמִפֵּרוּשׁ רַבֵּנוּ יוֹנָה (ברכות ז:). ז רַשִׁ״י (עי׳ ב״י ד״ה ורבו). ח בְּהָלְכוֹת חֲנֻכָּה (פ״ג ה״ז). ט טוּר מַהָא דְּסֻכָּה ל״ח (ע״ב) מַיְיתֵי מִנְהַג קְרִיאַת הַהַלֵּל וְכָתַב הָרַ״ן (יט.) שָׁם מִנְהָגָא קָרֵי לֵיהּ הֵיכָא דְּנָהוּג נָהוּג וְכוּ׳. י מֵימְרָא דְּרָבָא בְּרָכוֹת י״ד (ע״א). כ הָרֹא״ש שָׁם (פרק ב סי׳ ה) וְרֹב הַמְפָרְשִׁים.

בְּאֵר הֵיטֵב

(ז) הַצִּבּוּר. וְאִם בָּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת סָמוּךְ לְהַלֵּל, יִקְרָא הַלֵּל תְּחִלָּה עִם הַצִּבּוּר וְאַחַר כָּךְ יִתְפַּלֵּל. לֶחֶם חֲמוּדוֹת (דברי חמודות ברכות פרק ב אות כב). וְאֶפְשָׁר כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, מֻתָּר לְהַפְסִיק בְּאֶמְצַע לִקְרוֹת הַלֵּל עִם הַצִּבּוּר, דְּלֹא גָרַע מִמִּזְמוֹרִים שֶׁמּוֹסִיפִין בְּשַׁבָּת, מִיהוּ נִרְאֶה לִי דְּאָז לֹא יְבָרֵךְ עַל הַהַלֵּל לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא בַּסּוֹף, לָכֵן דַּוְקָא בְּהַלֵּל דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ יַעֲשֶׂה כֵּן כֵּיוָן דְּהַרְבֵּה פּוֹסְקִים שֶׁלֹּא לְבָרֵךְ, אֲבָל בְּיָמִים שֶׁגּוֹמְרִים הַהַלֵּל לֹא יֹאמַר אוֹתוֹ בְּאֶמְצַע פְּסוּקֵי דְזִמְרָה. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו), עַיֵּן שָׁם: (ח) אוֹמֵר. אֲפִלּוּ אִם גּוֹמְרִים הַהַלֵּל, דְּלֹא כְּלֶחֶם חֲמוּדוֹת (שם). מָגֵן אַבְרָהָם (שם) עַיֵּן שָׁם. וְאִם אֵין מְצוּיִין אֵין צָרִיךְ לְהַטְרִיחַ אַחֲרֵיהֶם. עוֹלַת תָּמִיד. וְנִרְאֶה לִי דְּיֹאמַר בְּלֹא בְּרָכָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בִּשְׁלָ״ה (מסכת פסחים פרק נר מצוה). בְּאֵר הֵיטֵב אֲשֶׁר לְפָנַי: ג (ט) וְהַקָּהָל. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) דְּצָרִיךְ לִשְׁמֹעַ פְּסוּקִים ׳יֹאמַר נָא׳ וְגוֹ׳ מִפִּי הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר דְּשׁוֹמֵעַ

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ג [ט] וְהַקָּהָל. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב שֶׁיֵּשׁ לוֹמַר בְּנַחַת ׳יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׳

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּדִלּוּג. וְכָל הַהַלֵּל אֵין לִקְרֹא מִשּׁוּם דִּכְתִיב (ישעיה ל כט) ׳הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלֵיל הִתְקַדֶּשׁ חָג׳, וְדָרְשִׁינַן לֵיהּ הַמְקֻדָּשׁ לְחַג (רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאָסוּר בַּעֲשִׂיַּת מְלָאכָה) טָעוּן שִׁירָה, וְשֶׁאֵין מְקֻדָּשׁ לְחַג אֵין טָעוּן שִׁירָה (עֲרָכִין דַּף י׳ (ע״ב)). אֶלָּא שֶׁנָּהֲגוּ אֲבוֹתֵינוּ לִקְרוֹתוֹ, וּכְדֵי שֶׁיִּהְיֶה הֶכֵּר שֶׁאֵינוֹ מִצַּד הַדִּין לָכֵן מְדַלְּגִין בּוֹ. וְהַמִּנְהָג הַפָּשׁוּט שֶׁמְּדַלְּגִין מִן ׳לֹא לָנוּ׳ עַד ׳ה׳ זְכָרָנוּ׳ וְגוֹ׳ וּמִן ׳אָהַבְתִּי כִּי יִשְׁמַע׳ וְגוֹ׳ עַד ׳מָה אָשִׁיב׳. וְיֵשׁ מְדַלְּגִין דִּלּוּג אַחֵר [רַמְבַּ״ם (חנוכה פ״ג ה״ח)], וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יב) טַעַם לְמִנְהָגֵנוּ: (יג) אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר. בְּדִיעֲבַד, דִּלְשׁוֹן גּוֹמֵר אֵינוֹ בְּדַוְקָא עַל מִי שֶׁגּוֹמֵר, דְּלִפְעָמִים (יא) גּוֹמֵר בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים כְּמוֹ קוֹרֵא: (יד) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאַף הַצִּבּוּר וְכוּ׳. דְּעִקַּר הַהַלֵּל בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֵינוֹ (יג) אֶלָּא מִנְהָגָא וְלֹא מִן הַדִּין וְכַנַּ״ל (ס״ק י״ב), וְאַמִּנְהָגָא לֹא מְבָרְכִין: (טו) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּגַם יָחִיד וְכוּ׳. וְאַף עַל גַּב דְּאֵינוֹ אֶלָּא מִנְהָגָא, מָצִינוּ הַרְבֵּה דְּבָרִים שֶׁאֵינָם אֶלָּא מִנְהָגָא (יג) וְאַף עַל פִּי כֵן מְבָרְכִין עֲלֵיהֶם: (טז) וּמִכָּל מָקוֹם יִזָּהֵר אָדָם וְכוּ׳. לָצֵאת יְדֵי (יד) דַּעַת הַפּוֹסְקִים שֶׁבְּיָחִיד אֵין מְבָרְכִין עָלָיו. וּלְהָכִי כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאִם בָּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת סָמוּךְ לְהַלֵּל, (טו) יִקְרָא הַלֵּל תְּחִלָּה עִם הַצִּבּוּר וְאַחַר כָּךְ יִתְפַּלֵּל. וְכָתְבוּ עוֹד דְּאִם הוּא בְּאֶמְצַע פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, (טז) יֵשׁ לוֹ לְהַפְסִיק לִקְרוֹת הַלֵּל עִם הַצִּבּוּר, וְאֵין זֶה הֶפְסֵק דְּלֹא גָרַע מִמִּזְמוֹרִים שֶׁמּוֹסִיפִין בְּשַׁבָּת, מִיהוּ לֹא יְבָרֵךְ עַל הַהַלֵּל לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא בַּסּוֹף, וְיוֹצֵא בְּמַה שֶּׁכְּבָר בֵּרֵךְ בָּרוּךְ שֶׁאָמַר בַּתְּחִלָּה וּבִרְכַּת יִשְׁתַּבַּח בַּסּוֹף. וְכָל זֶה בְּהַלֵּל דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁיֵּשׁ פּוֹסְקִים דְּאֵין לְבָרֵךְ עָלָיו, אֲבָל בְּיָמִים שֶׁגּוֹמְרִים אֶת הַהַלֵּל דְּאָז חַיָּב הוּא בִּבְרָכָה לְכֻלֵּי עָלְמָא, אֵין לוֹ לוֹמַר בְּאֶמְצַע פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שֶׁלֹּא יַפְסִיד הַבְּרָכוֹת: (יז) אוֹמֵר לִשְׁנַיִם וְכוּ׳. כְּגוֹן בְּשָׁעָה שֶׁאוֹמֵר ׳הוֹדוּ׳ יַעֲנוּ גַּם כֵּן אַחֲרָיו ׳הוֹדוּ׳, וּכְשֶׁאוֹמֵר ׳אָנָּא׳ יַעֲנוּ אַחֲרָיו ׳אָנָּא׳: (יח) וְנָהֲגוּ כֵּן בְּ׳הוֹדוּ׳ וְלֹא בְּ׳אָנָּא׳. דִּבְ׳הוֹדוּ׳ שַׁיָּךְ זֶה טְפֵי, (יז) דַּהֲרֵי אוֹמֵר ׳הוֹדוּ׳, וּמַשְׁמַע דְּלַאֲחֵרִים אוֹמֵר. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאֵין נַפְקָא מִנָּהּ בָּזֶה בֵּין רֹאשׁ חֹדֶשׁ לְיָמִים שֶׁגּוֹמְרִין בָּם הַהַלֵּל, וּבְכָל גַּוְנֵי יֵשׁ לוֹ לוֹמַר לִשְׁנַיִם, [וּמַה שֶּׁכָּתַב הָרַמָּ״א דְּאָז הָוֵי כְּרַבִּים, רְצוֹנוֹ לוֹמַר דִּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ שַׁיָּךְ עוֹד יוֹתֵר, דְּיוֹצֵא עַל יְדֵי זֶה גַּם כֵּן קְצָת דַּעַת הַפּוֹסְקִים דְּבָעִינַן צִבּוּר לְבִרְכַּת הַלֵּל], אֶלָּא דְּכָתְבוּ דְּעִקַּר דָּבָר זֶה אֵינוֹ אֶלָּא לְכַתְּחִלָּה, (יח) וְאִם אֵין מְצוּיִין לְפָנָיו שְׁנַיִם אֵין לוֹ לַחֲזֹר אַחֲרֵיהֶם: ג (יט) בְּעִנְיַן הַפְּסוּקִים שֶׁכּוֹפְלִין בּוֹ. וּבִמְקוֹמוֹתֵינוּ (יט) הַמִּנְהָג לִכְפֹּל מֵ׳אוֹדְךָ׳ עַד סוֹף הַלֵּל: (כ) וְכֵן בִּפְסוּקִים וְכוּ׳ וְהַקָּהָל עוֹנִים אַחֲרָיו וְכוּ׳. עַיֵּן בְּטוּר שֶׁהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר אוֹמֵר ׳הוֹדוּ לַה״ וְגוֹ׳ וְהַקָּהָל עוֹנִים אַחֲרָיו ׳הוֹדוּ׳ וְגוֹ׳, וְהוּא אוֹמֵר ׳יֹאמַר נָא׳ וְגוֹ׳ וְהַקָּהָל עוֹנִים אַחֲרָיו ׳הוֹדוּ׳ וְגוֹ׳, וְכֵן בְּ׳יֹאמְרוּ נָא בֵית אַהֲרֹן׳ וּבְ׳יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי ה״. (כ) וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאַף דַּאֲמִירַת ׳יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל׳ וְגוֹ׳ ׳יֹאמְרוּ נָא בֵית אַהֲרֹן׳ וְגוֹ׳ ׳יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי ה״ וְגוֹ׳ יוּכְלוּ הַצִּבּוּר לָצֵאת בְּמַה שֶּׁשּׁוֹמְעִין מִפִּי הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר דְּשׁוֹמֵעַ כְּעוֹנֶה, מִכָּל מָקוֹם טוֹב יוֹתֵר שֶׁיֹּאמְרוּ בְּעַצְמָם בְּנַחַת דְּלִפְעָמִים אֵינוֹ מְכַוֵּן, וְכֵן נוֹהֲגִין כְּהַיּוֹם: ד (כא) אֲפִלּוּ בְּאֶמְצַע. רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּאֶמְצַע הַפֶּרֶק, וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן ס״ו (ס״א) וְתִלְמֹד לְכָאן בֵּאוּר הַדְּבָרִים: (כב) אֲבָל בְּעִנְיָן אַחֵר וְכוּ׳.

בְּאוּר הֲלָכָה

דְּרֵישׁ פֶּרֶק שְׁלֹשָׁה שֶׁאָכְלוּ (ברכות מה:), [וְעַיֵּן שָׁם בִּפְרִי חָדָשׁ דְּגַם עַל עִקַּר דִּינָא דְּרַבֵּנוּ יְרוּחָם פָּלִיג, וּלְדִידֵיהּ אֲפִלּוּ בְּבָקִי נַמִי יָכוֹל לְהוֹצִיא, וְכֵן כָּתַבְנוּ לְעֵיל סִימָן רע״ג בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה והוא), וְעַיֵּן בָּרִיטְבָּ״א סֻכָּה ל״ח (ע״ב)]. וּמִבֹּאר עוֹד בַּשַּׁ״ס סֻכָּה ל״ח (ע״א) וּבַפּוֹסְקִים דְּנָשִׁים פְּטוּרוֹת מֵהַלֵּל וּמִשּׁוּם דְּהִיא מִצְוָה שֶׁהַזְּמַן גְּרָמָא [חוּץ מֵהַלֵּל דְּלֵילֵי פְסָחִים דְּחַיָּבוֹת מִשּׁוּם שֶׁאַף הֵן הָיוּ בְּאוֹתוֹ הַנֵּס, כֵּן כָּתְבוּ תּוֹסָפוֹת שָׁם (ד״ה מי)], וּלְפִיכָךְ אֵין יְכוֹלוֹת לְהוֹצִיא אֲנָשִׁים אֶלָּא אִם כֵּן עוֹנִים אַחֲרֵיהֶם מִלָּה בְּמִלָּה, [וּמְסַיֵּם שָׁם בַּבְּרַיְיתָא תָּבוֹא מְאֵרָה לְאָדָם שֶׁהֻצְרַךְ לְכָךְ שֶׁתְּהֵא אִשְׁתּוֹ מַקְרֵאת לוֹ]. וְהִנֵּה מַשְׁמַע מִמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) דְּגַם בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ שַׁיָּךְ דִּין זֶה, וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי אֵין זֶה בָּרוּר, דְּזֶה שַׁיָּךְ לוֹמַר רַק בְּיָמִים שֶׁגּוֹמְרִין הַהַלֵּל דְּיֵשׁ עַל הָאֲנָשִׁים חִיּוּב מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים, אֵין הַנָּשִׁים יְכוֹלוֹת לְהוֹצִיאָם אַף בְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ בְּמִצְוָה זוֹ מִכְּבָר, שֶׁאֵלּוּ רַק מִצַּד מִנְהָגָא בִּלְבַד וְאֵלּוּ מִצַּד חִיּוּבָא, אֲבָל בְּיָמִים שֶׁאֵין גּוֹמְרִין אֶת הַהַלֵּל דְּעַל הָאֲנָשִׁים הוּא גַּם כֵּן רַק מִצַּד מִנְהָגָא וּבְמָקוֹם זֶה נָהֲגוּ הַנָּשִׁים גַּם כֵּן בְּמִצְוָה זוֹ, מַאי נַפְקָא מִנָּהּ בֵּין אֵלּוּ לָאֵלּוּ, וְאוּלַי כַּוָּנַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא הֶחֱזִיקוּ הַנָּשִׁים בְּמִצְוָה זוֹ עַד עַתָּה, דְּמִצַּד מִנְהָגָא גַּם כֵּן אֵין עֲלֵיהֶם שׁוּם חִיּוּב וְעַתָּה רוֹצֶה אִשָּׁה לִקְרוֹת וּלְהוֹצִיא, וְצָרִיךְ עִיּוּן. וְדַע דְּפָשׁוּט דְּעַל כָּל פָּנִים הִיא עַצְמָהּ יְכוֹלָה לִקְרוֹת הַלֵּל וּלְבָרֵךְ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ מְחֻיֶּבֶת, וּכְמוֹ בְּכָל מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהַזְּמַן גְּרָמָא שֶׁמְּדַקְדְּקוֹת עַל עַצְמָן וּמְבָרְכוֹת. וּמִסְתַּבְּרָא עוֹד דְּגַם בְּהַלֵּל דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ לְפִי מִנְהָגֵנוּ דִּמְבָרְכִין עַל הַהַלֵּל, דְּגַם אִשָּׁה יְכוֹלָה לְבָרֵךְ וּכְמוֹ אֲנָשִׁים, וּכְעֵין שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בַּעֲרָכִין דַּף י׳ (ע״ב ד״ה י״ח) [וְהָעְתַּקְנוּ דִּבְרֵיהֶם בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן אוֹת (ה) [י״ג]], וּבְסִדּוּר יַעְבֵּ״ץ כָּתַב דְּאֵין לְנָשִׁים לְבָרֵךְ עַל הַלֵּל דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְלֹא נָהֲגוּ כְּוָתֵיהּ:

ד * אֲבָל בְּעִנְיָן אַחֵר וְכוּ׳. עַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק טז) בְּשֵׁם הָרַב דָּוִד אַבּוּדְרֵהָם (סדר ר״ח). וּמַשְׁמַע שָׁם דִּלְדַעַת הַפּוֹסְקִים דְּיָחִיד אֵין מְבָרֵךְ עַל הַלֵּל, אֵין

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ב (יא) פּוֹסְקִים: (יג) גְּמָרָא (תענית כח:) וּפוֹסְקִים: (יג) כְּמוֹ יוֹם טוֹב שֵׁנִי [כְּפִי הַמְבֹאָר בְּבֵיצָה דַּף ד׳ (ע״ב)] וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה. כֵּן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (ברכות יד. ד״ה ימים) וְהָאוֹר זָרוּעַ (סי׳ תנה). וְכָתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת עֲרָכִין דַּף י׳ (ע״ב ד״ה י״ח) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, וּמִכָּל מָקוֹם נִקְט דַּעַת רַבֵּנוּ תָּם בְּיָדְךָ דְּטוֹב לְבָרֵךְ לְיָחִיד נַמִי בַּתְּחִלָּה, דִּנְהִי דְּוַדַּאי אֵינוֹ מְחֻיָּב לְאָמְרוֹ, מִכָּל מָקוֹם מֵאַחַר שֶׁמַּזְקִיק עַצְמוֹ לְכָךְ אֵין זֶה בְּרָכָה לְבַטָּלָה, כְּמוֹ שֶׁהַנָּשִׁים מְבָרְכוֹת עַל נְטִילַת לוּלָב שֶׁאֵינוֹ לְבַטָּלָה דְּאַף עַל פִּי שֶׁהֵם פְּטוּרוֹת מִכָּל מָקוֹם הֵם רַשָּׁאוֹת לִטְלוֹ, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ: (יד) הַגְּרָ״א (ד״ה וי״א דגם): (טו) וְדַוְקָא שֶׁיֵּשׁ עוֹד שְׁהוּת לִקְרִיאַת שְׁמַע וְלִתְפִלָּה: (טז) וְהָכִי עָדִיף טְפֵי, שֶׁיּוֹצֵא בָּזֶה גַּם דַּעַת הָרַמְבַּ״ם דִּסְבִירָא לֵיהּ דִּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֵין לִקְרוֹת בִּבְרָכָה בְּשׁוּם גַּוְנֵי: (יז) וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) דְּאַף דְּאוֹמְרִין בְּיָחִיד בִּשְׁאָר הוֹדוּ כְּגוֹן בְּהַלֵּל הַגָּדוֹל, אֶפְשָׁר דְּשָׁאנֵי הָכָא כֵּיוָן דְּהוּא דֶּרֶךְ שִׁירָה בָּעֵי שֶׁיַּעֲנוּ אַחֲרָיו כִּדְמָצִינוּ בְּשִׁירַת הַיָּם: (יח) אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יא): ג (יט) עַיֵּן בְּטוּר: (כ) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) וְאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יג):

ליקוטי דברי הרב: א] הרב בסידורו כתב: ובימים שאין גומרים את ההלל יש לנהוג שהש״ץ לבדו יברך בתחילה ובסוף והקהל יענה אמן ויצא בברכתו.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

בְּאֵר הַגּוֹלָה רפד:

הִלְכוֹת רֹאשׁ חֹדֶשׁ סִימָן תכב

הַגָּהּ: וְדַוְקָא בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ וּפֶסַח בְּיָמִים שֶׁאֵין גּוֹמְרִים הַלֵּל, אֲבָל כְּשֶׁגּוֹמְרִים אוֹתוֹ, לְעִנְיַן הַפְסָקָה דִּינוֹ כְּמוֹ בִּקְרִיאַת שְׁמַע (כג) וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תפ״ח סָעִיף א׳: ה לאִם הִפְסִיק בּוֹ (כד) וְשָׁהָה, (י) אֲפִלּוּ שָׁהָה כְּדֵי לִגְמֹר כֻּלּוֹ, (כה) אֵינוֹ צָרִיךְ לַחֲזֹר לָרֹאשׁ: ו מהַקּוֹרֵא הַלֵּל (כו) * לְמַפְרֵעַ, לֹא יָצָא. (טָעָה, יַחֲזֹר (יא) (כז) * לַמָּקוֹם שֶׁטָּעָה בּוֹ) (רבינו ירוחם (נתיב יא ח״ב)): ז נמִצְוַת קְרִיאַת הַלֵּל (יב) (כח) * מְעֻמָּד:

ל ראש השנה ל״ד (ע״ב) וּכְרַבִּי יוֹחָנָן דִּידֵיהּ. מ מְגִלָּה י״ז (ע״א). נ שִׁבֳּלֵי הַלֶּקֶט (סי׳ קעג) בְּשֵׁם הָרַ״מ.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

(בְּנַחַת), וְכֵן כֻּלָּם, וְלֹא כְּמוֹ שֶׁנּוֹהֲגִין לוֹמַר ׳יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל׳ וְתוּ לֹא, וּמַפְסִיקִין בְּאֶמְצַע הַפָּסוּק:

בַּמָּקוֹם שֶׁנִּזְכַּר דְּאִם כֵּן הָוֵי לֵיהּ קוֹרֵא לְמַפְרֵעַ, אֶלָּא יַתְחִיל בְּאוֹתוֹ הַפָּסוּק וְיֹאמַר עַד סוֹף: אַבְרָהָם (ס״ק יא), עַיֵּן שָׁם בְּאֹרֶךְ בְּמַה שֶּׁתָּמַהּ עַל רַמָּ״א בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן י״ז (ס״א) וְדוֹק. וּמַה שֶׁקּוֹרִין בְּלֵיל פֶּסַח הַלֵּל מְיֻשָּׁב, מִשּׁוּם שֶׁחוֹלְקִין אוֹתוֹ אֵין מַטְרִיחִין אוֹתוֹ לַעֲמֹד. טַ״ז (סק״ד):

בְּאֵר הֵיטֵב

כְּעוֹנָה, וְאִם לֹא שָׁמַע לֹא יָצָא, וּמוּטָב שֶׁיֹּאמַר בְּעַצְמוֹ בְּנַחַת, מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) עַיֵּן שָׁם: ה (י) אֲפִלּוּ. הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) הֶעֱלָה, וְהַמַּחְמִיר יַחֲזֹר לִקְרוֹתוֹ בְּלֹא בְּרָכָה, עַיֵּן שָׁם: ו (יא) לַמָּקוֹם. פֵּרוּשׁ אִם דִּלֵּג פָּסוּק אֶחָד וְנִזְכַּר אַחַר כָּךְ, לֹא יֹאמְרֶנּוּ: ז (יב) מְעֻמָּד. וְאָסוּר לִסְמֹךְ עַצְמוֹ לְעַמּוּד אוֹ לְכֹתֶל דִּסְמִיכָה אֵינָהּ כַּעֲמִידָה. מָגֵן

בֵּאוּר הֲלָכָה

שַׁיָּךְ בָּזֶה שֵׁם הָפְסֵק כְּשֶׁקּוֹרֵא בְּיָחִיד. אָכֵן מִדִּבְרֵי הַמְחַבֵּר שֶׁהֵבִיא לְמַעְלָה (ס״ב) דַּעַת הָרַמְבַּ״ם שֶׁאֵין מְבָרְכִין כְּלָל בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ עַל הַלֵּל וְשֶׁנָּהֲגוּ כְּוָתֵיהּ וְהָכָא סָתַם בְּדִין זֶה, מַשְׁמַע דִּסְבִירָא לֵיהּ דְּדִין זֶה שַׁיָּךְ לְכֻלֵּי עָלְמָא, וְלֹא דָמֵי לְמִי שֶׁקּוֹרֵא בְּסֵפֶר תְּהִלִּים דְּיָכוֹל לְהַפְסִיק לְכָל דָּבָר, דְּשֶׁאנֵי הָכָא דְּהוּא פַּרְסוּמֵי נִסָּא וַחֲשִׁיבָא יוֹתֵר וּלְהָכִי אֵין לְהַפְסִיק בִּכְדִי. וּסְבָרָא זוֹ נִזְכֶּרֶת בִּבְרָכוֹת דַּף י״ד (ע״א), וְאַף לְפִי הַמַּסְקָנָא שֶׁם מְהַנֵּי עַל כָּל פָּנִים סְבָרָא זוֹ שֶׁלֹּא לְהַפְסִיק בִּכְדִי:

ו * לְמַפְרֵעַ לֹא יָצָא. כֵּן אִיתָא בַּשַּׁ״ס מְגִלָּה רֵישׁ פֶּרֶק ב׳ (יז.). וְלִכְאוֹרָה הַשַּׁ״ס לֹא קָאֵי אֶלָּא אַזְמַנִּים שֶׁמְּחֻיָּב לִקְרוֹתָן דְּבָהֶן שַׁיָּךְ לוֹמַר יָצָא אוֹ לֹא יָצָא, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּיָמִים שֶׁאֵין גּוֹמְרִין וְהוּא רַק מִצַּד מִנְהָגָא בְּעָלְמָא מַאי שַׁיָּךְ יָצָא אוֹ לֹא יָצָא, וְאִם כֵּן מְנָא לֵיהּ לְהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְהַעְתִּיק הַדִּין לְגַבֵּי רֹאשׁ חֹדֶשׁ. וְעוֹד לִכְאוֹרָה לְמַפְרֵעַ נִקְרָא, אִם דִּלֵּג פָּסוּק אֶחָד בְּאֵיזֶה קַאפִּיט״ל וְאַחַר שֶׁאָמַר אַחֲרָיו אֵיזֶה פְּסוּקִים נִזְכַּר מִדִּלּוּגוֹ וְאָמַר שֶׁם זֶה הַפָּסוּק, דְּכָתַב הַבֵּית יוֹסֵף (ד״ה בריש פ״ב) וּמְבִיאוֹ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״י) דְּזֶה נִקְרָא קוֹרֵא לְמַפְרֵעַ, וְקָשֶׁה לִי דְּזֶה שַׁיָּךְ רַק לְגַבֵּי קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁשָּׁם אִם חִסֵּר פָּסוּק אֶחָד לֹא יָצָא וְזֶה הַפָּסוּק שֶׁקָּרָא שֶׁלֹּא כְּסִדְרָן לֹא עָדִיף מִשֶּׁלֹּא קְרָאָהוּ כְּלָל, [כְּגוֹן שֶׁקָּרָא ׳וְהָיוּ הַדְּבָרִים׳ קֹדֶם ׳וְאָהַבְתָּ׳ דִּינָא הוּא שֶׁצָּרִיךְ לַחֲזֹר וְלִקְרוֹת ׳וְהָיוּ הַדְּבָרִים׳ דִּקְרִיאָה רִאשׁוֹנָה שֶׁקָּרָא ׳וְהָיוּ הַדְּבָרִים׳ לֹא נֶחְשָׁב לִקְרִיאָה, וְאִם לֹא יִקְרָאֵהוּ פַּעַם שְׁנִיָּה נִמְצָא שֶׁחִסֵּר זֶה הַפָּסוּק], אֲבָל הָכָא גַּבֵּי הַלֵּל דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁקּוֹרְאִין אוֹתוֹ בְּדִלּוּג מַאי נַפְקָא מִנָּהּ אִם חִסֵּר פָּסוּק אֶחָד, הֲלֹא בְּוַדַּאי לְעִנְיַן דִּלּוּג אֵינוֹ מְיֻחָד שֶׁיְּדַלֵּג דַּוְקָא קַאפִּיט״ל ׳לֹא לָנוּ׳ דְּהוּא הַדִּין אִם עוֹשֶׂה דִּלּוּג אַחַר כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמְבַּ״ם (חנוכה פ״ג ה״ח). וְאוּלַי גַּבֵּי הַלֵּל לְמַפְרֵעַ כֵּיוָן דְּנַפְקָא לָן בַּגְּמָרָא זֶה מִקְּרָא דְּ׳מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם ה׳׳ (תהלים קיג ג), מַה הַשֶּׁמֶשׁ הוֹלֵךְ כַּסֵּדֶר מִמִּזְרָח לְמַעֲרָב וְאֵינָהּ הוֹלֶכֶת לְמַפְרֵעַ כֵּן הַהִלּוּל צָרִיךְ לִהְיוֹת כַּסֵּדֶר דַּוְקָא, גָּרַע זֶה מֵאִם חִסֵּר פָּסוּק אֶחָד לְגַמְרֵי. וְלוּלֵי דִּבְרֵיהֶם הָיָה נִרְאֶה לִי לוֹמַר דְּהַאי לְמַפְרֵעַ מַיְירֵי בְּאֹפֶן זֶה דַּוְקָא, כְּגוֹן שֶׁחִסֵּר פָּסוּק רִאשׁוֹן מִן הַלֵּל וְהִתְחִיל פָּסוּק שֵׁנִי וְאַחַר כָּךְ אָמַר פָּסוּק רִאשׁוֹן, [אוֹ לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַפְּרִי חָדָשׁ דְּכָאן שַׁיָּךְ שֵׁם לְמַפְרֵעַ גַּם לְעִנְיַן פָּרָשִׁיּוֹת, וִיצֻיַּר שֶׁקָּרָא קַאפִּיט״ל ׳בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל׳ קֹדֶם קַאפִּיט״ל רִאשׁוֹן], וְעִנְיַן זֶה שֶׁל לְמַפְרֵעַ לֹא נוֹכַל לְהַכְשִׁירוֹ מִטַּעַם דִּלּוּג, דְּדִלּוּג נִקְרָא שֶׁהִתְחִיל כָּרָאוּי וְדִלֵּג בְּאֶמְצַע, וְכֵן מַשְׁמַע בַּגְּמָרָא (תענית כח:) רַב אִקְלַע לְבָבֶל חֲזִינְהוּ דְּקָא קָרוּ הַלֵּל סָבַר לְאַפְסוּקִינְהוּ כֵּיוָן דַּחֲזִי דְּקָמְדַלְּגִי וְכוּ׳, מַשְׁמַע דִּבְהַתְחָלַת הַלֵּל קָרְאוּ כָּרָאוּי. **וְהִנֵּה לְמַעֲשֶׂה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר בְּכָל גַּוְנֵי שֶׁקָּרָא לְמַפְרֵעַ לַחֲזֹר וְלִקְרוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַבֵּית יוֹסֵף וּמָגֵן אַבְרָהָם, אֲבָל לְעִנְיַן בְּרָכָה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְזָהֵר שֶׁלֹּא לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ מִתְּחִלָּה, וּבִפְרָט הֵיכָא שֶׁקּוֹרֵא בְּיָחִיד דִּבְלָאו הָכִי דַּעַת כַּמָּה רִאשׁוֹנִים שֶׁלֹּא לְבָרֵךְ:**

* **לַמָּקוֹם שֶׁטָּעָה בּוֹ. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה** (ס״ק כז) **דְּאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ הֵיכָן טָעָה יַחֲזֹר לְרֹאשׁ הַפֶּרֶק. הִנֵּה דִּין זֶה הוּא מֵרַבֵּנוּ יְרוּחָם** (נתיב יא ח״ב) **וְהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף** (ד״ה כתב רי״ו), **וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֵהֵיכָן לָמַד זֶה, אִי מִקְּרִיאַת שְׁמַע הֲלֹא הוּא דְּאוֹרַיְיתָא וְיֵשׁ לְהַחְמִיר מִסָּפֵק מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּהַלֵּל אֲפִלּוּ בְּיָמִים שֶׁגּוֹמְרִין הַלֵּל הוּא גַּם כֵּן רַק מִדְּרַבָּנָן,** וְאַף דְּשָׁם חוֹזְרִין אֲפִלּוּ אִם הַסָּפֵק הוּא עַל פָּרָשָׁה שְׁנִיָּה דְּשָׁם לְכַמָּה פּוֹסְקִים הוּא מִדְּרַבָּנָן, שֶׁם הַטַּעַם הוּא מִכֵּיוָן שֶׁכְּבָר עָסוּק הוּא בִּקְרִיאָה שֶׁל פָּרָשָׁה רִאשׁוֹנָה שֶׁהוּא מְחֻיָּב בָּהּ כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַמְפָרְשִׁים. וְאוּלַי דְּכֵיוָן שֶׁהוּא מְבָרֵךְ עַל הַהַלֵּל וְיֵשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם חֲשָׁשׁ דְּ׳לֹא תִשָּׂא׳ וְגוֹ׳ אִם לֹא יַחֲזֹר וְיִקְרָא, וְהוּא כְּעֵין סָפֵק בִּדְאוֹרַיְיתָא, **וְצָרִיךְ עִיּוּן:**

ז * **מְעֻמָּד. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם** (ס״ק יא) **דְּאָסוּר לִסְמֹךְ עַצְמוֹ לְעַמּוּד אוֹ לְכֹתֶל דִּסְמִיכָה אֵינָהּ כַּעֲמִידָה, [וְגֶדֶר הַסְּמִיכָה עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן קמ״א** (ס״א ומ״ב ס״ק ב, ד)**], וְהָאֲרִיךְ בָּזֶה וְהָעְתִּיקוּ הָאַחֲרוֹנִים אֶת דְּבָרָיו. אַךְ בְּסֵפֶר בֵּית מֵאִיר הָאֲרִיךְ לְהַשִּׂיג עָלָיו, וְדַעְתּוֹ דְּבִדְרַבָּנָן לֹא מַחְמְרִינַן בִּסְמִיכָה, וּכְמוֹ בִּישִׁיבָה בָּעֲזָרָה דְּלֹא מַחְמְרִינַן בִּסְמִיכָה** (עי׳ זבחים יט. תוס׳ ד״ה עמידה). **וְנִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי כִּדְבָרָיו עַל כָּל פָּנִים בְּנִדּוֹן דְּהַלֵּל,** דַּאֲפִלּוּ אִם נֹאמַר כַּמָּגֵן אַבְרָהָם דְּלֹא יָלְפִינַן עֵדוּת מִישִׁיבָה בָּעֲזָרָה, מִכָּל מָקוֹם הָכָא לְעִנְיַן הַלֵּל אֵין לְהַחְמִיר יוֹתֵר מִישִׁיבָה בָּעֲזָרָה, שֶׁהֲרֵי עִקַּר דָּבָר זֶה נוֹבֵעַ מִשֶּׁבֳּלֵי לֶקֶט סִימָן קע״ג וְאַחַר שֶׁכָּתַב טַעַם דַּעֲמִידָה מִשּׁוּם דְּהָוֵי כְּעֵין עֵדוּת, מְסַיֵּם שָׁם וְכֵן הָיוּ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וַאֲפִלּוּ בֵּין הַפְּרָקִים [פְּרִי חָדָשׁ]: (כג) **וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תפ״ח.** שֶׁשָּׁם מְבֹאָר הֵיטֵב דִּינֵי הַפְסָקָה: ה (כד) **וְשָׁהָה.** אֲפִלּוּ (כא) שָׁהָה מֵחֲמַת אֹנֶס שֶׁהָיָה הַמָּקוֹם אֵינוֹ נָקִי וּכְהַאי גַּוְנָא: (כה) **אֵינוֹ צָרִיךְ לַחֲזֹר לָרֹאשׁ.** וַאֲפִלּוּ בְּשָׁעָה (כג) שֶׁגּוֹמְרִים הַהַלֵּל נַמִּי אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר. וַאֲפִלּוּ לְפִי פְּסַק הָרַמָּ״א בְּסִימָן ס״ה (ס״א) גַּבֵּי קְרִיאַת שְׁמַע דְּהֵיכִי שֶׁהָיָה הַשְּׁהִיָּה מֵחֲמַת (כג) אֹנֶס דְּצָרִיךְ לַחֲזֹר לָרֹאשׁ, שֶׁאנֵי הַלֵּל דְּכָל עִקָּרוֹ אֵינוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וַאֲפִלּוּ בְּשָׁעָה שֶׁגּוֹמְרִים אוֹתוֹ, וּלְהָכִי לֹא מַחְמְרִינַן בֵּיהּ. (כד) וְיֵשׁ מַחְמִירִין בָּזֶה, וְעַל כֵּן טוֹב (כה) לַחֲזֹר וְלִקְרוֹתוֹ בְּלִי בְּרָכָה, וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן ס״ה בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ב) וּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה קראה) שָׁם בֵּאַרְנוּ כָּל פְּרָטֵי דִּינִים אֵלּוּ: ו (כו) **לְמַפְרֵעַ לֹא יָצָא.** וְנַפְקָא בַּגְּמָרָא (מגילה יז.) מִדִּכְתִיב (תהלים קיג ג) ׳מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם ה׳׳, מָה הַשֶּׁמֶשׁ הוֹלֶכֶת כַּסֵּדֶר מִמִּזְרָח לְמַעֲרָב כֵּן הַהִלּוּל צָרִיךְ לִהְיוֹת כַּסֵּדֶר דַּוְקָא וְלֹא לְמַפְרֵעַ. וְהַאי לְמַפְרֵעַ לִכְאוֹרָה הַיְנוּ דַּוְקָא בְּסֵדֶר הַפְּסוּקִים, אֲבָל אִם הִקְדִּים פָּרָשָׁה לַחֲבֶרְתָּהּ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ רַשַּׁאי יָצָא וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן ס״ד (ס״א) לְעִנְיַן קְרִיאַת שְׁמַע, אֲבָל כַּמָּה אַחֲרוֹנִים מַחְמִירִים גַּבֵּי הַלֵּל (כו) אֲפִלּוּ בַּפָּרָשִׁיּוֹת (כז) כֵּיוָן דִּסְמוּכִים הֵם זֶה לָזֶה בַּתְּהִלִּים. וְעַל כֵּן בְּוַדַּאי נָכוֹן לְהַחְמִיר בָּזֶה וְלַחֲזֹר וְלִקְרוֹת, אָכֵן אִם יַחֲזֹר (כח) וִיבָרֵךְ יֵשׁ לְעַיֵּן בַּדָּבָר, וַאֲפִלּוּ לְעִנְיַן קְרִיאַת פְּסוּקִים לְמַפְרֵעַ גַּם כֵּן לֹא בְרִירָא מִלְּתָא לְגַבֵּי רֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁיַּחֲזֹר וִיבָרֵךְ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה למפרע): (כז) **לַמָּקוֹם שֶׁטָּעָה בּוֹ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אִם דִּלֵּג (כט) פָּסוּק אֶחָד וְנִזְכַּר אַחַר כָּךְ, לֹא יֹאמְרֶנּוּ בַּמָּקוֹם שֶׁנִּזְכַּר, דְּהָוֵי לֵיהּ קְרִיאָה לְמַפְרֵעַ, אֶלָּא יַתְחִיל מֵאוֹתוֹ פָּסוּק וְיֹאמַר עַל הַסֵּדֶר עַד סוֹף. (ל) וְאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּאֵיזֶה מָקוֹם טָעָה, יַחֲזֹר לְרֹאשׁ הַפָּרָשָׁה שֶׁנָּפַל לוֹ הַסָּפֵק: ז (כח) **מְעֻמָּד.** לְפִי שֶׁהַהַלֵּל עֵדוּת שִׁבְחוֹ שֶׁל מָקוֹם וְנִפְלְאוֹתָיו וְנִסִּים שֶׁעָשָׂה לָנוּ, וּמִצְוַת עֵדוּת בַּעֲמִידָה. וְכֵן כָּתוּב בַּהַלֵּל (שם קלה א־ב) ׳הַלְלוּ עַבְדֵי ה׳ שֶׁעֹמְדִים׳ וְכוּ׳. וּמִיהוּ בְּלֵיל פֶּסַח מִתּוֹךְ שֶׁחוֹלְקִים אוֹתוֹ שֶׁאֵין קוֹרִין אוֹתוֹ כֻּלּוֹ כְּאַחַת, לֹא מַטְרְחִינַן אוֹתוֹ לַעֲמֹד בְּכָל פַּעַם, וְעוֹד שֶׁדֶּרֶךְ לֵילֵי פְסָחִים הוּא דֶּרֶךְ הֲסִבָּה וְחֵרוּת [שִׁבֳּלֵי לֶקֶט (סי׳ קעג)]. וּמִכָּל מָקוֹם בְּדִיעֲבַד, אִם קָרָא מְיֻשָּׁב אֲפִלּוּ בְּיָמִים שֶׁגּוֹמְרִין הַהַלֵּל יָצָא [פְּרִי מְגָדִים (מש״ז סק״ד)]:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (כא) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ואם הפסיק) וְדַרְכֵי מֹשֶׁה (אות ה׳) וּלְבוּשׁ: (כג) וּלְהָכִי לֹא הִגִּיהַּ הָרַמָּ״א כְּמוֹ בַּסָּעִיף הַקֹּדֶם: (כג) דַּרְכֵי מֹשֶׁה (שם): (כד) לְבוּשׁ. **וּבַ״ח** (ד״ה ואם הפסיק) **הַחְמִיר עוֹד יוֹתֵר אֲפִלּוּ לְעִנְיַן רֹאשׁ חֹדֶשׁ:** (כה) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט): ו (כו) פְּרִי חָדָשׁ. וְכֵן מוּכָח מֵעֹלַת תָּמִיד בְּסִימָן תר״צ סָעִיף ו׳ (סק״ד) שֶׁכָּתַב שֶׁם לְעִנְיַן מְגִלָּה (ג״ב) [גַּם כֵּן] דְּלֹא דָמֵי לִקְרִיאַת שְׁמַע מֵהַאי טַעֲמָא דְּהֵן סְמוּכוֹת זוֹ לָזוֹ, עַיֵּן שָׁם, וּפָשׁוּט לְדִידֵיהּ הוּא הַדִּין לְעִנְיַן הַלֵּל, אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א בְּסִימָן ס״ד דְּסָבַר גַּם כֵּן הָכִי: (כז) זֶה הַטַּעַם בִּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״י) וְכֵן בְּעֹלַת תָּמִיד הַנַּ״ל, וּבִפְרִי חָדָשׁ כָּתַב עוֹד טַעַם עַיֵּן שָׁם: (כח) **הַיְנוּ אֲפִלּוּ בְּיָמִים שֶׁגּוֹמְרִין הַהַלֵּל,** כִּי מֵהַפְּרִי מְגָדִים (שם) מַשְׁמַע דְּלֹא בְרִירָא לֵיהּ דָּבָר זֶה, עַיֵּן שָׁם: (כט) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתב רי״ו) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״י): (ל) בֵּית יוֹסֵף (שם):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah